

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2642

Vragen van het lid **Thieme** (PvdD) aan de staatssecretarissen van Economische Zaken en van Infrastructuur en Milieu over *het vergassen van ganzen in de wijde omgeving van Schiphol in 2013* (ingezonden 3 juni 2013).

Antwoord van staatssecretaris **Dijkema** (Economische Zaken), mede namens de staatssecretaris van Infrastructuur en Milieu (ontvangen 19 juni 2013).

Vraag 1

Kunt u bevestigen dat u het bedrijf Duke Faunabeheer vrijstelling heeft verleend van het verbod op het gebruik van CO₂ voor het vergassen van ganzen rondom Schiphol?¹

Antwoord 1

Ja. Op 16 mei 2013 heeft de staatssecretaris van Infrastructuur en Milieu deze vrijstelling verleend.

Vraag 2 en 3

Heeft u privaatrechtelijke pachtovereenkomsten met ondernemers rond Schiphol opengebroken om pachtvoorwaarden te stellen, die het lokken van ganzen tegengaan? Zo ja, om hoeveel hectare gaat het? Zo nee, waarom niet?

Bent u juridische problemen tegengekomen om de privaatrechtelijke pachtovereenkomsten met ondernemers aan te passen? Zo ja, welke?

Antwoorden 2 en 3

Ik verwijs u naar mijn brief van 21 januari 2013 met antwoorden op vragen van het lid Van Gerven over de teelt van gansaanlokkende gewassen rond Schiphol (Kamervragen 2012–2013, nr. 894). Daarin is door mij geantwoord: «Bij verpachting worden geen voorwaarden gesteld met betrekking tot teelten die aantrekkelijk kunnen zijn voor ganzen.

Nu er door boeren sinds juli 2012 een overeenkomst kan worden afgesloten om – tegen vergoeding – graanresten versneld onder te werken, wordt vanaf 1 januari 2013 door het Bureau Beheer Landbouwgronden als verplichting in het pachtcontract opgenomen dat gebruik moet worden gemaakt van deze regeling». In aanvulling hierop kan ik u nog mededelen dat het Bureau Beheer Landbouwgronden voor zijn gronden rond Schiphol alleen pachtcon-

¹ <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stcrt-2013-13366.pdf>

tracten op jaarbasis (1 januari t/m 31 december) afsluit. Op deze percelen vindt een normale agrarische bedrijfsvoering plaats.

Vraag 4

Bent u van mening dat andere overheden, bedrijven en instellingen in overheidshanden zich moeten inzetten om pachtovereenkomsten aan te passen om de vliegveiligheid te verbeteren? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 4

Iedere overheid (rijk, provincie, gemeente, waterschap) heeft zijn eigen verantwoordelijkheid om bij het verpachten van haar gronden rekening te houden met de vliegveiligheid. Het rijk heeft hieraan een bijdrage geleverd met het sluiten van een overeenkomst met agrarische ondernemers rond Schiphol voor het versneld onderwerken van de graanresten na de oogst en met het afsluiten van de Green Deal Vogelwerende Teelt Olifantsgras die boeren de mogelijkheid biedt om met de teelt van dit gewas een nieuwe inkomstenbron aan te boren. Bij het verpachten van gronden wordt bevorderd dat pachters voor hun hele bedrijf deelnemen aan de genoemde overeenkomst.

Vraag 5

Gaat u het Luchthaveninrichtingsbesluit aanpassen, zodat direct langs de banen van Schiphol geen ganzen meer gelokt kunnen worden, hetgeen een aanbeveling is van Arcadis?² Zo ja, wanneer? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 5

De aanbeveling van Arcadis heeft betrekking op het voorkomen van nieuwe waterpartijen die aantrekkelijk zijn voor broedende ganzen in de directe omgeving van Schiphol; Arcadis stelt voor de ontwikkeling van deze nieuwe waterpartijen te koppelen aan een verplichte vogeltoets. In overleg met de overige betrokken overheden, belangenorganisaties en sectorvertegenwoordigers, vertegenwoordigd in de Nederlandse Regiegroep Vogelaanvaringen (NRV), is besloten om voorafgaand aan een eventuele aanpassing van het Luchthavenindelingbesluit het instrument vogeltoets nader uit te werken en te effectueren. Als onderdeel van deze uitwerking wordt met de verbeterde vogeltoets gedurende een periode van 1 jaar op vrijwillige basis ervaring opgedaan voor nieuwe waterpartijen in de omgeving van Schiphol. Deze ervaringen worden meegenomen in de besluitvorming over de definitieve juridische verankering van de vogeltoets. Het voornemen is om in 2014 een besluit te nemen.

Vraag 6

Bent u van plan de subsidie voor het onderploegen van graan direct na de oogst, waardoor het aantal baankruisingen met 90% afnam, stop te zetten?³ Zo ja, waarom? Zo nee, bent u van plan deze regeling uit te breiden naar andere teelten? Zo ja, welke? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 6

De vergoeding voor het versneld onderwerken van de voor ganzen aantrekkelijke graanresten loopt door tot en met het oogstseizoen van 2017. Deelnemende agrarische ondernemers zijn verplicht alle percelen binnen het werkingsgebied van de regeling waarop graan wordt geteeld, versneld onder te werken.

Van de andere teelten kunnen met name bietenresten en in mindere mate aardappelresten in het najaar en de winterperiode aantrekkelijk voedsel vormen voor ganzen. Indien het weer na de oogstperiode en de bodemgesteldheid versneld onderwerken mogelijk maakt, vindt dat ook veelal plaats. Immers, de agrariërs proberen ook de aantallen ganzen op hun percelen te beperken. Indien weer en bodemgesteldheid het onderploegen niet mogelijk

² Arcadis 2012: Ruimtelijke maatregelen voor het verminderen van risico's op vogelaanvaringen rond Schiphol

³ Jaarverslag 2012 NRV

maken, voegt een vergoeding daar niets aan toe. Om die reden zal de regeling niet worden uitgebreid naar andere teelten.

Vraag 7

Steunt u het besluit van de Stichting Faunabeheereenheid Noord-Holland om geen inzage te geven in de opdrachtverlening voor het opstellen van het Ganzenbeheerplan Schiphol? Zo ja, hoe rijmt u dat met de waarde van een transparante overheid?

Antwoord 7

De afweging om geen inzage te geven in de opdrachtverlening voor het opstellen van het ganzenbeheerplan Schiphol is gemaakt door de Stichting en de provincie. Daar wil ik niet in treden. De output is overigens wel openbaar, bijvoorbeeld het ganzenbeheerplan en de ontheffingsaanvraag.

Vraag 8

Heeft u het minderheidstandpunt in de Raad voor Dieraangelegenheden over het advies Richtsnoer Ganzendoden, dat de adviesvraag naar alleen dodingsmethoden en niet naar alternatieven voor doden een zinvol advies niet toestaat, genegeerd? Zo nee, waar blijkt dat uit?

Antwoord 8

Bij brief van 8 mei 2013 (Tweede Kamer 2012–2013, 28 286, nr. 627) heb ik uw Kamer geïnformeerd over het advies van de Raad en aangegeven hoe het Kabinet hiermee omgaat.

Vraag 9

Kunt u op korte termijn een totaaloverzicht geven van alle kosten die samenhangen met het vergassen van ganzen en welke instelling welke kosten voor haar rekening heeft genomen?

Antwoord 9

Het vangen van de ganzen en het toepassen van het CO₂ gas komt op ongeveer 5 euro per gans. Dit is overeenkomstig de prijs van afschot. Gezien de bewezen effectieve en minst stressvolle manier van doden, de aantallen te doden ganzen en het niet verstoren van andere dieren is ertoe besloten om deze methode toe te passen. Het traject om CO₂ op de lijst van toegestane middelen in Brussel te krijgen voor toepassing als avicide kost ongeveer € 250.000. Een deel van de kosten zijn voorschotten voor het in behandeling nemen van de aanvraag en worden later deels teruggestort. Deze kosten komen voor rekening van het rijk (begroting ministerie van Infrastructuur en Milieu).

Vraag 10

Wat heeft u gedaan om ganzen van Schiphol weg te lokken en daarmee de vliegveiligheid te verbeteren?

Antwoord 10

Naast het vangen en doden van ganzen in een straal van 20 km rond de luchthaven Schiphol, als onderdeel van het 4 sporen-beleid dat in het kader van de luchtvaartveiligheid wordt gevoerd, zijn de volgende maatregelen uitgevoerd:

- Onderzoek naar de mogelijkheden van een vogeldetectiesysteem op Schiphol.
- Het stimuleren van het verbouwen van gewassen die niet aantrekkelijk zijn voor ganzen en het versneld onderploegen van landbouwgrond om ganzen te weren.
- Geen nieuwe natuur als broed- en rustgebied aanleggen in de omgeving van Schiphol.

Vraag 11

Op basis van welk wetenschappelijk onderzoek meent u dat het vergassen van 5.054 ganzen in 2012 enig aantoonbaar effect heeft gehad op de vliegveiligheid?

Antwoord 11

Als wetenschappelijke basis voor het vangen en doden met CO₂ wordt genomen het rapport «Pilot onderzoek Grauwe ganzen op Texel» (Alterra, 2010) waarmee de effectiviteit van het middel is aangetoond, de noodzaak tot populatiereductie nog steeds aanwezig wordt geacht en het gebruik van CO₂ het meest diervriendelijke dodingsmiddel is. Dit laatste is recent onderschreven door de Raad voor Dierenaangelegenheden.

Hoewel na één jaar nog geen definitieve conclusies kunnen worden getrokken, is in de voor ganzenaanvaringen risicovolle periode (augustus – september) het aantal baankruisingen, waargenomen door Schiphol in 2012 aanzienlijk gedaald ten opzichte van de jaren 2010 en 2011. Ik verwacht dat dit jaar het effect van de vangacties en de andere maatregelen nog beter in beeld wordt gebracht, omdat er dan 2 jaren met monitoringsgegevens beschikbaar zijn.